

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119255158
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:6119255158.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom zo predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov: JUDr. Kataríny Slováčekovej a Mgr. Jozefa Mačaja v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o. IČO: 35 724 803, adresa sídla Bratislava, Pajštúnska 5, zastúpeného splnomocnencom: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, adresa sídla Bratislava, Pajštúnska 5, proti žalovanej: Q. R., nar. XX.X.XXXX, adresa trvalého pobytu T., E. XXX/XX, zastúpenej splnomocnencom: WEBBER LEGAL s.r.o., IČO: 50 680 552, adresa sídla Bratislava, Na rozhliadke 2, o 4.478,75 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo 7. októbra 2020 č.k. 18Csp/59/2019-245 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.
- II. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.1 Rozsudkom súd žalobu zamietol (výrok I.).

1.2.1 V konaní mal súd za dokázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa 7.7.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. 1559258764, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej bezhotovostný úver vo výške 4.200 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť 108 mesačnými splátkami vo výške 77 eur, a to k 25. dňu v mesiaci s tým, že dátum prvej platby bol stanovený do 25.8.2015. V zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba 16,90%, ročná percentuálna miera nákladov bola uvedená vo výške 18,30%, priemerná RPMN 11,53% a celková čiastka úveru 8.216,04 eur. Konečná splatnosť úveru bola určená na deň 25.7.2024. V zmluve v bode 4.6 bolo uvedené, že právne vzťahy neupravené v zmluve sa riadia obchodnými podmienkami a všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere a právnym poriadkom Slovenskej republiky. S tým, že dlžník svojim podpisom potvrdzuje, že bol s príslušnými dokumentmi oboznámený a súhlasí s nimi.

1.2.2 Podľa Obchodných podmienok pre spotrebiteľské úvery Poštovej banky účinných od 13.6.2015 a to časti VI. upravujúcej splácanie úveru - bod 6.8., banka je oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný v prípade omeškania dlžníka s platením mesačných úhrad v zmysle zmluvy o úvere, ak je dlžník v omeškaní viac ako tri mesiace so zaplatením splátky a banka upozornila dlžníka na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní.

1.2.3 Žalovanej bol poskytnutý úver dňa 7.7.2015 vo výške 4.200 Eur. Žalovaná jednotlivými splátkami uhradila celkovú čiastku vo výške 385 Eur. Posledná úhrada bola zo strany žalovanej uskutočnená dňa 31.12.2015.

1.2.4 Upozornením - výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 27.4.2016 bola žalovaná Poštovou bankou upozornená, že ku dňu 26.4.2016 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti. Bola vyzvaná na zaplatenie sumy vo výške 344,15 Eur v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Žalovaná bola zároveň upozornená, že v prípade, ak nedôjde k úhrade uvedenej dlžnej sumy banka je oprávnená využiť ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť úver predčasne splatným v zmysle príslušných ustanovení zmluvy o úvere a Obchodných podmienok a žiadať úhradu celej úverovej pohľadávky. Zásielka bola podaná na poštovú prepravu dňa 27.4.2016.

1.2.5 Výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 23.5.2016 právny predchodca žalobcu žalovanej oznámil, že nakoľko svojím konaním podstatným spôsobom porušila ustanovenia zmluvy o úvere a obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, stala sa jej úverová pohľadávka k 23.5.2016 predčasne splatnou v celom rozsahu. Dlžná suma vo výške 4.478,75 eur pozostáva z dlžnej istiny 4.158,69 eur, úroku 280,41 eur, poplatkov za upomienky 39,65 eur a poistného 0 eur. Žalobca zároveň vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Výzva bola daná na poštovú prepravu dňa 24.5.2016. Zásielka sa vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote.

1.2.6 Poštová banka, a.s. a žalobca uzatvorili dňa 6.5.2019 Zmluvu o postúpení pohľadávok číslo I/2019, na základe ktorej bola pohľadávka, ktorá je predmetom tohto konania postúpená žalobcovi.

1.3 Vec právne posúdil ako nárok postupcu - veriteľa voči dlžníkovi na vrátenie poskytnutých mu peňažných prostriedkov spolu s dohodnutým úrokom a úrokom z omeškania a to titulom nevráteného úveru podľa § 497 Ob.z. (zákon č. 514/2003 Z.z. Obchodný zákonník v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy), § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 1, § 11 ods. 1 písm. a) a b) ZoSÚ2010 (zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu), § 488, § 489, § 494, § 52 ods. 1 až ods. 4, § 565, § 53 ods. 8, § 524 ods. 1, § 526 ods. 1, § 101, § 103 O.z (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení jeho neskorších zmien a doplnení) a § 92 ods. 8 ZoB (zákon číslo 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení) a nárok veriteľa na úroky z omeškania s plnením peňažného dlhu voči dlžníkovi podľa § 517 ods. 2 O.z. a dospel k záveru, že žalobcovi nemožno priznať v konaní uplatnené práva z dôvodu ich premlčania.

1.4. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť Poštová banka, a.s. a žalovaná uzatvorili dňa 7.7.2015 Zmluvu o úvere dobrá pôžička, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej dňa 7.7.2015 spotrebiteľský úver vo výške 4.200 eur. Hoci predmetná zmluva o úvere je zmluvou podľa § 497 Obchodného zákonníka a jedná sa v danom prípade o absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), zároveň je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov a zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože je nesporné, že právny predchodca žalobcu pri uzatváraní a plnení tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalovaná pri uzatváraní a plnení tejto zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, vystupovala teda ako spotrebiteľ v zmysle § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Právny vzťah založený účastníkmi zmluvy je spotrebiteľským vzťahom. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že jej neoddeliteľnou časťou sú obchodné podmienky, pričom podpisom zmluvy žalovaná potvrdila, že bola s nimi oboznámená a súhlasí s nimi. V obchodných podmienkach v časti splácanie úveru je upravené oprávnenie banky vyhlásiť úver za predčasne splatný v prípade omeškania dlžníka viac ako o tri mesiace so zaplatením splátky, ak ho banka upozornila na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Vychádzajúc z dohodnutých zmluvných podmienok, žalovaná bola povinná splácať pôžičku v pravidelných mesačných splátkach po 77 eur k 25. dňu v mesiaci. Podľa ustanovenia § 565 v spojení § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté, pričom ak sa jedná o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, dodávateľ môže právo podľa § 565 uplatniť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Z obsahu zmluvy a obchodných podmienok vyplýva, že medzi účastníkmi bola dohodnutá možnosť veriteľa pre

nezaplatenie niektorej splátky žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Z výzvy zo dňa 27.4.2016 je zrejmé, že právny predchodca žalobcu žalovanú upozornil na skutočnosť, že je v omeškaní viac ako 3 mesiace s plnením a taktiež na možnosť zosplatnenia úveru v prípade, ak nedôjde k úhrade omeškaných splátok v lehote 15 kalendárnych dní. Žalovaná napriek výzve sumu neuhradila. Z výzvy zo dňa 23.5.2016 je zrejmé, že úverová pohľadávka sa k 23.5.2016 stala predčasne splatnou v celom rozsahu a to v súlade s citovaným ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka.

1.5 Žalobca preukázal postúpenie predmetnej pohľadávky zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy v súlade s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, keďže žalovaná bola napriek písomnej výzve banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke a teda preukázal, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok. Vzhľadom na vykonané dokazovanie má súd za preukázané, že žalobca je v konaní aktívne vecne legitimovaný.

1.6 K tvrdeniam žalovanej o neplatnosti predmetnej zmluvy súd uvádza, že nebolo vykonaným dokazovaním preukázané, že by zmluvu podpísala osoba, ktorá nebola na to oprávnená. Preukázanie skutočnosti, ktorá konkrétna osoba zmluvu za poštovú banku podpísala by vyžadovalo ďalšie dokazovanie, ktorého výsledok by však vzhľadom na nižšie uvedené nemohol mať vplyv na rozhodnutie súdu, keďže by aj v prípade, že by súd dospel k záveru o neplatnosti zmluvy došlo taktiež k zamietnutiu žaloby z toho istého dôvodu a to premlčania predmetnej pohľadávky. Rozdielne by bolo len plynutie premlčacej doby v prípade, ak by súd vyhodnotil, že došlo k bezdôvodnému obohateniu.

1.7.1 Keďže súd mal z vykonaného dokazovania za to, že predmetná zmluva je platná zaoberal sa následne uplatnenou námietkou premlčania zo strany žalovanej a jej dôvodnosťou. Podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka platí, že trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, s dovetkom - ak nie je ďalej ustanovené inak. V nasledujúcom ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je potrebné vo vzťahu k § 101 považovať za špeciálne, vo vete druhej je ustanovené, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (pričom nasleduje výslovne odkaz na § 565 Občianskeho zákonníka), začne plynúť premlčacia lehota odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. V právnom poriadku pritom platí zásada *lex specialis derogat legi generali*, ktorá znamená, že ak existuje rozpor medzi ustanoveniami dvoch právnych predpisov - noriem, prednosť má konkrétnejší právny predpis oproti všeobecnejšiemu. Premlčacia doba teda začala plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, nie od vyhlásenia celého úveru za zosplatnený. (por. aj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/163/2019). V zmysle citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplacením splátky. Dodávateľ má teda podľa § 53 odsek 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie ešte tri mesiace od omeškania so zaplacením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky. Je pravdou, že tým zákonodarca *de facto* skrátil premlčaciu dobu pre takýto prípad o tri mesiace (keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka so splátkou dodávateľ nemôže ešte zosplatniť dlh, lebo by porušil ustanovenie Občianskeho zákonníka), avšak je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne, ak má za to, že takto ustanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práv.

1.7.2 V oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nie je uvedené nezaplatenie ktorej splátky bolo dôvodom pre zosplatnenie úveru, preto sa s touto otázkou musel vysporiadať súd.

1.7.3 Z výpisu z úverového účtu je zrejmé, že žalovaná od splátky splatnej dňa 25.1.2016 už nezrealizovala žiadnu platbu. Taktiež je zrejmé, že mimoriadna splatnosť bola vyhlásená ku dňu 23.5.2016 a vzhľadom na uvedené mohla byť vyhlásená len pre nezaplatenú splátku splatnú dňa 25.1.2016, keďže splátky boli splatné k 25. dňu v príslušnom kalendárnom mesiaci. Splatnosť nesplnenej splátky, kvôli ktorej nastala zročnosť celého dlhu teda nastala dňa 25.1.2016 a premlčacia doba celého dlhu tým začala plynúť ako je vyššie uvedené dňa 25.1.2016 a uplynula dňa 25.1.2019. Z čoho je zrejmé, že nárok bol premlčaný v čase podania žaloby, ktorá bola podaná dňa 25.3.2019 a teda po uplynutí premlčacej doby.

1.7.4 Vzhľadom na uvedené súd vyhodnotil námietku premlčania ako dôvodnú, uplatnené právo žalobcu pre uplynutie zákonom stanovenej 3 ročnej premlčacej doby nemohol priznať a preto žalobu zamietol. Vzhľadom na dôvodnosť námietky premlčania sa súd ďalej nezaoberal tvrdeniami strán sporu, ktoré už neboli spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie súdu.

1.8 O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 a ods. 2 C.s.p. a vecne potrebou priznania žalovanej plnej náhrady trov konania z dôvodu jej plného úspechu v spore.

2.1 Rozsudok v celom rozsahu napadol riadnym a včasným odvolaním žalobca s návrhom na jeho zmenu úplným vyhovením žalobe, prípadne návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, vniac súd prvej inštancie, že tento na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec aj nesprávne právne posúdil, čo malo za následok samotné nesprávne rozhodnutie vo veci.

2.2 Na odôvodnenie svojho odvolania (poukazujúc na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. júna 2017 spis. zn. II. ÚS 796/2016 - 65 a viaceré rozhodnutia krajských súdov) uviedol, že záver súdu prvej inštancie o tom, že premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva veriteľa podľa § 565 O.z., ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva, nie je možné považovať za vecne správny, nakoľko každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba podľa § 103 O.z. samostatne. Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu, avšak toto svoje právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. Ak toto právo veriteľ uplatnil, trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nespĺnenie, ktorej došlo k vyhláseniu splatnosti celého dlhu. Nakoľko však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nespĺnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádza - v danom prípade splátky splatnej 25.4.2016.

2.3 Výklad uvedený súdom prvej inštancie by v praxi znamenal, že niektoré splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by boli nepremľčané, avšak zostatok dlhu (splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti) by už v ten istý moment bol premlčaný, respektíve sám veriteľ by si využitím práva podľa § 565 O.z. privodil premlčanie celého nároku.

2.4 Uvedený výklad súdu prvej inštancie by predstavoval nezákonné skrátenie premlčacej doby o 3 mesiace a zároveň je v priamom rozpore s ust. § 565 O.z., keďže právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre splátku so splatnosťou 25.1.2016 by zaniklo splatnosťou nasledujúcej splátky dňa 25.2.2016. K tejto argumentácii žalobca uvádza, že nie zákonodarcia v tomto prípade stanovil odlišnú premlčaciu dobu, nakoľko z ustanovenia § 53 ods. 9 O.z. v žiadnom prípade nevyplýva skrátenie premlčacej doby, ale je to práve súd, ktorý svojím nesprávnym výkladom zákona nezákonne skrátil žalobcovi premlčaciu dobu.

2.5 Z dokazovania vyplynulo, že ak právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním z 23.5.2016 - toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. 565 O.z. pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.4.2016 (t. j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala a pre ktorej nezaplatenie mohol v súlade s § 565 O.z. vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru) a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s § 53 ods. 9 O.z. po omeškaní spotrebiteľa (žalovanej) s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace.

2.6 Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 25.4.2016 tak začala v súlade s ust. § 103 O.z. plynúť odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti splátky, pre nespĺnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (v posudzovanom prípade odo dňa 26.4.2016) a uplynula by najskôr dňa 26.4.2019. Keďže žaloba bola podaná na súde dňa 25.3.2019 má žalobca za to, že svoj nárok uplatnil na súde pred

uplynutím premlčacej doby a súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak dospel k opačnému záveru.

3. Žalovaná odvolací návrh nepodala a k odvolaniu žalobcu sa nevyjadřila.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťal (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/, a h/ C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolacie námietky vznesené žalobcom nie sú dôvodné.

5. Súdom prvej inštancie bol zistený a pre odvolací súd je podľa § 383 C.s.p. záväzný skutkový stav reprodukováný v odseku 1.2.1 až 1.2.4 tohto rozsudku. Tento skutkový stav aj podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva z nesporných skutočností (§ 151 a § 186 ods. 3 C.s.p.) a z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti v súlade s § 191 C.s.p. ktoré medzi stranami ani neboli sporné.

6. Súd prvej inštancie správne posúdil Zmluvu o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička zo 7.7.2015 ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 O.z., jej spotrebiteľský charakter napokon medzi stranami ani nebol sporný. Potom najneskôr od účinnosti zákona č. 106/2014 Z.z. (1. apríla 2015) sa táto zmluva prednostne spravuje ustanoveniami občianskeho práva (§ 52 ods. 2 druhá veta O.z.). Žalobca žiadal splatenie celého zostatku istiny pôžičky naraz s úrokom z omeškania od 24.5.2016, teda tvrdí, že počas trvania zmluvy došlo k zosplateniu celého úveru. Podľa § 565 O.z. môže veriteľ pre omeškanie s niektorou splátkou žiadať splatenie celého dlhu, len ak to bolo dohodnuté. V prerokúvanej veci súd prvej inštancie dospel k záveru, že takáto dohoda existuje, čo žalobca v odvolaní nenamietal, a tak tento záver zostáva záväzný aj pre odvolací súd, ktorý sa od neho nemôže odchyliť (§ 380 ods. 1 C.s.p.). V prípade takéhoto zosplatenia podľa § 103 O.z. plynie trojročná premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Ustanovenie § 103 O.z. totiž predstavuje lex specialis voči § 101 O.z., čo znamená, že premlčacia doba nezačína plynúť od okamihu, kedy sa záväzok stal splatný (teda kedy bol dlžník vyzvaný na splatenie celej pohľadávky), ani od okamihu využitia práva podľa § 565 O.z. veriteľom, ale od okamihu splatnosti tej splátky, kvôli ktorej k zosplateniu došlo.

7. Pokiaľ ide o nároky zo spotrebiteľskej zmluvy, ustanovenie § 53 ods. 9 O.z. v znení účinnom od 1. júla 2011 umožňuje uplatniť právo podľa § 565 O.z. až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou. V tejto časti je toto ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vete O.z., podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri úvere splácanom mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. Ak by malo platiť doslovne obmedzenie § 565 druhej vety O.z., veriteľ by z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo na zosplatenie podľa § 565 O.z.. To je však v rozpore s ustanovením § 53 ods. 9 O.z., ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže, avšak len za tam uvedených podmienok. Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 O.z. po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. Právo požadovať zaplatenie celého dlhu však napriek tomu zostáva právom veriteľa, nie jeho povinnosťou. Ani z § 53 ods. 9 O.z., ani z iných ustanovení totiž nemožno dovodiť, že by ich cieľom malo byť tlačiť dlžníka do čo najskoršieho zosplatenia celého dlhu. Takýto výklad by bol navyše aj v rozpore s ochranným účelom § 53 ods. 9 O.z.. Ak toto ustanovenie obmedzuje veriteľa vo využití jeho práva tak, že ho možno využiť až po trojmesačnom omeškaní (teda nie napr. po niekoľkodňovom krátkom omeškaní so splatením splátky), ťažko možno uvažovať, že jeho účelom má byť zároveň čo najskôr dlžníka zbaviť výhody splátok.

8. Ustanovením § 53 ods. 9 O.z. tak nemožno právu veriteľa podľa § 565 O.z. dávať charakter povinnosti, v dôsledku čoho ani nemožno účinky nevyužitia tohto práva pre veriteľa posudzovať prísnejšie než

to robí samotný § 565 O.z.. Podľa § 565 O.z. vety druhej, veriteľ môže toto právo uplatniť len do splatnosti ďalšej splátky. Ak ho nevyužije, možnosť uplatniť toto právo zaniká vo vzťahu k predošlej splátke, ale zároveň znova vzniká vo vzťahu k novej omeškanej splátke a trvá zasa až do splatnosti najbližšej ďalšej splátky. Ustanovenie § 53 ods. 9 O.z. potom viaže možnosť vykonať právo podľa § 565 na trojmesačné omeškanie s jednou splátkou. V súvislosti s § 53 ods. 9 O.z. potom treba druhú vetu § 565 O.z. interpretovať tak, že možnosť vykonať toto právo (ak bolo dohodnuté) v spotrebiteľskej zmluve vzniká uplynutím trojmesačného omeškania s niektorou splátkou a trvá do okamihu, kedy by uplynulo trojmesačné omeškanie s ďalšou splátkou, teda kedy by vznikla veriteľovi podľa § 53 ods. 9 O.z. nová (ďalšia) možnosť toto právo uplatniť. Takýmto výkladom sa zabezpečí vzájomný súlad § 53 ods. 9 O.z. s ratio legis § 565 druhej vety O.z.. V dôsledku toho tak musí (rovnako ako podľa § 565 druhej vety O.z.) platiť, že ak veriteľ svoje právo podľa § 565 nevyužije do najbližšieho termínu, kedy by ho využiť mohol (teda do najbližšieho dátumu uplynutia troch mesiacov od splatnosti splátky nasledujúcej po tej omeškanej splátke, kvôli ktorej toto právo môže uplatňovať), nemôže už kvôli omeškaniu s danou konkrétnou splátkou využiť. Môže ho využiť len kvôli (trojmesačnému) omeškaniu s ďalšou splátkou, pokiaľ s ňou je dlžník tiež v omeškaní. Ak s ňou v omeškaní nie je, nemôže ho využiť vôbec.

9. Vyššie uvedené závery však nemajú žiaden vplyv na plynutie premlčania. Ustanovením § 53 ods. 9 O.z. sa totiž nijako nenevelizovalo ustanovenie § 103 O.z., preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu využitia práva žiadať splatenie celého úveru ako to nesprávne namieta odvolateľ. Ako už bolo uvedené, keď § 53 ods. 9 O.z. umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 O.z.. Preto od zročnosti tejto splátky (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatnením) plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia. Pri posudzovaní začiatku plynutia premlčacej doby je teda potrebné zistiť, s ktorou konkrétnou splátkou bol dlžník v čase vykonania tohto práva zo strany veriteľa v omeškaní práve tri mesiace (nie dlhšie) a od jej zročnosti potom plynie premlčacia doba zvyšku dlhu podľa § 103 O.z.. Opačný názor odvolateľa, podľa ktorého by premlčacia doba mala začať plynúť až okamihom využitia práva na zosplatnenie celého úveru, nie je správny a odporuje práve citovaným ustanoveniam § 103 O.z.. Ako už bolo zdôraznené, toto ustanovenie je totiž vo svojej podstate lex specialis k všeobecnému ustanoveniu § 101 O.z., ktoré viaže začiatok plynutia premlčacej doby v podstate na okamih splatnosti. Naopak, ustanovenie § 103 O.z. viaže (podobne ako napr. § 106 alebo § 107 O.z.) začiatok plynutia premlčacej doby na okamih, kedy nastala právna skutočnosť, ktorá zakladá právo domáhať sa určitého plnenia (konkrétne: domáhať sa splatnosti celého dlhu).

10. V prerokúvanej veci nebolo medzi stranami sporné, že splátky sú zročné do 25. dňa kalendárneho mesiaca. Zo zisteného skutkového stavu potom vyplýva, že žalobca celý dlh zosplatnil listom z 23.5.2016. Z dátumu a obsahu listu vzhľadom na ustanovenie § 53 ods. 9 O.z. vyplýva, že k zosplatneniu došlo práve v dôsledku omeškania so splátkou splatnou dňa 25. januára 2016. V zmysle už citovaného § 103 druhej vety O.z. plynie premlčacia doba celého zosplatneného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, kvôli ktorej veriteľ využil svoje právo žiadať predčasné splatenie. Ak teda v prerokúvanej veci išlo o splátku splatnú 25. januára 2016, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaného. Trojročná premlčacia doba zosplatneného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 25. januára 2019. Je teda správny záver súdu prvej inštancie, že nárok zo zmluvy o pôžičke zo dňa 7.7.2015 sa premlčal ešte pred podaním žaloby. Preto súd prvej inštancie žalobu správne zamietol (§ 54a a §100 O.z.).

11. Zo všetkých uvedených dôvodov tak odvolací súd vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 C.s.p. potvrdil (výrok I).

12.1 Žalovaná bola v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 C.s.p.) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania.

12.2 O nároku na náhradu trov rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 369 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.

12.3 O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.)

13. Toto rozhodnutie prijal senát jednomyseľne (3 : 0).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).